

นิลวรรณ อยู่ภูักดี: วิเคราะห์รายจ่ายด้านยาของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ปีงบประมาณ 2537-2541) [ANALYSIS OF HOSPITAL DRUG EXPENDITURES IN THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH (FISCAL YEAR 1994-1998)] คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ชะอรสิน สุขศรีวงศ์, Ph.D., วิโรจน์ ตั้งเจริญเสถียร, Ph.D. 128 หน้า. ISBN 974-663-159-4

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายด้านยาของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2537-2541 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณในแง่มุมมองของผู้ให้บริการ โดยทำการเก็บข้อมูลแบบย้อนหลังระหว่างปีงบประมาณ 2537-2541 วัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้เพื่อ (1) หาค่าใช้จ่ายด้านยาและค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล (2) แนวโน้มค่าใช้จ่ายด้านยาของโรงพยาบาล (3) สัดส่วนของค่าใช้จ่ายด้านยาต่อค่าใช้จ่ายโรงพยาบาล และ (4) ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายด้านยาและค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล ค่าใช้จ่ายด้านยาจะคำนวณจากค่าใช้จ่ายในหมวดยาและเวชภัณฑ์มีโซ่ยา และทำการวิเคราะห์แยกเป็นเงินงบประมาณและเงินบำรุง

ผลการศึกษาพบว่า ค่าใช้จ่ายด้านยาในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ระหว่างปีงบประมาณ 2537 ถึง 2541 มีมูลค่า 4,057.83, 5,201.65, 5,700.63, 6,326.00 และ 6,420.82 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มค่าใช้จ่ายด้านยาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ 2537 ถึง 2541 ค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีมูลค่า 26,993.07, 29,971.25, 33,283.27, 38,148.45 และ 37,061.01 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้น ในช่วงปีงบประมาณ 2537 ถึง 2540 และลดลงในปีงบประมาณ 2541 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านยาต่อค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโรงพยาบาลคิดเป็นประมาณ 15% ในแต่ละปีงบประมาณ และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายด้านยาและค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลคือขนาดเตียงของโรงพยาบาลและลักษณะของผู้ป่วย โดยลักษณะของผู้ป่วยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุดได้แก่ จำนวนผู้ป่วยนอก, จำนวนผู้ป่วยใน, จำนวนครั้งของผู้ป่วยนอกที่มารับบริการ และจำนวนวันนอนของผู้ป่วยใน

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้บริหารและนักวางแผนและนโยบาย เพื่อทำการคาดการณ์ วางแผนและพัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณสำหรับด้านการสาธารณสุขให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพมากที่สุดต่อไป

4036986 PYP/M : MAJOR: PHARMACY ADMINISTRATION; M.Sc. in Pharm.
(PHARMACY ADMINISTRATION)

KEY WORDS : EXPENDITURE / HOSPITAL DRUG EXPENDITURE/
HOSPITAL EXPENDITURE / DRUG AND MEDICAL
SUPPLY

NILAWAN UPAKDEE: ANALYSIS OF HOSPITAL DRUG
EXPENDITURE IN THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH (FISCAL YEAR 1994-
1998). THESIS ADVISORS: CHAONSIN SOOKSRIWONG, Ph.D., VIROJ
TANGCHAROENSATHIEN, Ph.D., 128 p. ISBN 974-663-159-4

This analysis of drug expenditures in Ministry of Public Health (MOPH) hospitals between fiscal years 1994 to 1998 was a quantitative and descriptive research in public provider perspective. Type of data collection was retrospective. The objectives of this study were: (1) studying drug expenditures in MOPH hospitals, (2) determining the trend on drug expenditures with utilisation levels, (3) comparing drug expenditures with total hospital expenditures; and (4) identifying factors related to drug expenditures and hospital expenditures. Total drug expenditure was calculated from the summation of drug and medical supply expenses and analysed into types of money which, were budgetary and non-budgetary.

The results showed that drug expenditures in MOPH hospitals between fiscal year 1994-1998 were 4,057.83, 5,201.65, 5,700.63, 6,326.00 and 6,420.82 million baht in real term value, respectively. The trend on drug expenditures increased substantially in real terms between the fiscal years. Total hospital expenditures were 26,993.07, 29,971.25, 33,283.27, 38,148.45 and 37,061.01 million baht in real term value, respectively. The trend on hospital expenditures increased in real terms from fiscal years 1994 to 1997 and declined in fiscal year 1998. Drug expenditures were approximately 15% of hospital expenditures each fiscal year. Factors relating to drug expenditures and hospital expenditures were size of the hospital and patient characteristics which were outpatient cases, inpatient cases, outpatient visits and inpatient-days.

This study of drug expenditures provides basic information for administrators and policy makers for forecasting, planning and developing budgets in order to improve health care resources effectively and efficiently.